

9. 2. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Uplynulý týden ovládlo české právní a legislativní dění dramatické hlasování o nedůvěře vládě, klíčová rozhodnutí kabinetu i pozoruhodné nálezy Ústavního soudu. Vláda Andreje Babiše přežila pokus o vyslovení nedůvěry a současně prosadila řadu legislativních návrhů – od zákona o odčerpání podezřelého majetku po implementaci evropských daňových směrnic.

Sněmovna nevyslovila nedůvěru vládě Andreje Babiše

Poslanecká sněmovna na mimořádné 8. schůzi ve dnech 3.-4. února jednala o návrhu pěti opozičních stran (ODS, STAN, Piráti, KDU-ČSL a TOP 09) na vyslovení nedůvěry vládě. Podnětem byl eskalující spor mezi ministrem zahraničí Petrem Macinkou (Motoristé) a prezidentem Petrem Pavlem ohledně odmítnutí jmenovat Filipa Turka ministrem životního prostředí a kontroverzní komunikace Macinky s Hradem. Po více než dvacetihodinové rozpravě hlasovalo pro návrh 84 poslanců, proti bylo 99 z celkem 183 přítomných – k odvolání vlády bylo přítom třeba nejméně 101 hlasů. Kabinet tak pouhých dvacet dní po získání důvěry ustál první vážný test stability.

Vláda schválila zákon o odčerpání podezřelého majetku

Na pondělním jednání 2. února kabinet schválil návrh zákona o odčerpání podezřelého majetku a zabránění jeho dalšímu protiprávnímu použití, který předložil ministr spravedlnosti Jeroným Tejc. Zákon transponuje směrnici EU 2024/1260 o vymáhání a konfiskaci majetku, jejíž implementační lhůta běží do 23. listopadu 2026. Norma rozšiřuje možnosti odčerpání majetku protiprávního původu zjištěného v trestním řízení. Soudci i státní zástupci již upozornili na rizika spojená s možností zabavování majetku bez pravomocného odsuzujícího rozsudku.

Novela daňové spolupráce zavádí hlášení kryptoobchodů

Vláda 2. února rovněž schválila novelu zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní, kterou implementuje evropské směrnice DAC 8 a DAC 9. Klíčovou novinkou je zavedení povinnosti poskytovatelů služeb spojených s kryptoaktivy jednou ročně hlásit Finanční správě obchody svých klientů. Za nesplnění nové oznamovací povinnosti budou hrozit milionové pokuty. Česko se tím připojuje k celoevropskému úsilí o transparentnost transakcí s digitálními aktivy.

Odklad superdávky a zvýšení životního minima

Kabinet podpořil poslanecké návrhy ministra práce Aleše Juchelky (ANO) na odložení přechodu stávajících příjemců sociálních dávek do nového systému tzv. superdávky z dubna na červenec 2026. Současně se z května na říjen posouvá plánované zvýšení životního minima. Důvodem jsou kapacitní problémy úřadů práce při zpracování více než 333 000 žádostí. Obě novely musí ještě projít Poslaneckou sněmovnou a Senátem.

Rozpočet se schodkem 310 miliard je podle NRR protiprávní

Národní rozpočtová rada (NRR) 3. února označila za nezpochybnitelné, že vládní návrh státního rozpočtu na rok 2026 se schodkem 310 miliard korun je v rozporu se zákonem o rozpočtové odpovědnosti. NRR odmítla argumenty ministryně financí Schillerové, že výdajové rámce se na přepracovaný rozpočet nevztahují, i odkaz na evropskou únikovou klauzuli. Podle výpočtů rady by zákonný maximální deficit činil 247 miliard. Premiér Babiš reagoval, že stanovisko NRR „nebere úplně vážně“; první čtení rozpočtu ve Sněmovně je naplánováno na 11. února.

Ministr Tejc chce umožnit zabavování vozidel i nevlastníkům

Ministr spravedlnosti Jeroným Tejc (ANO) 5. února oznámil záměr rozšířit pravomoci k konfiskaci automobilů při trestné činnosti. Nově by mělo být možné zabavit vozidlo i v případech, kdy se protiprávního jednání – typicky jízdy pod vlivem alkoholu či drog – nedopustil přímo jeho majitel. Ministerstvo spravedlnosti připravuje příslušný legislativní návrh inspirovaný úpravou platnou v Lotyšsku, Polsku a Dánsku. Opatření má fungovat jako odstrašující nástroj proti opakovaným závažným dopravním deliktům.

Sněmovna podpořila v prvním čtení vznik centrální stavební správy

Poslanci 5. února dokončili první čtení koaliční novely stavebního zákona, která zřizuje Úřad rozvoje území ČR jako centrální stavební správu. Pod tento úřad přejdou stavební úředníci z krajů a obcí a zavádí se princip „jeden úřad, jedno řízení, jedno razítko“. Novela prohlašuje stavby hromadného bydlení nad 10 000 m² za stavby ve veřejném zájmu, čímž zkracuje povolovací lhůty. Opozice kritizuje, že předloha mění 42 zákonů, neprošla standardním připomínkovým řízením a omezuje práva vlastníků sousedních pozemků, což podle advokátů může vyvolat vlnu soudních sporů.

Sněmovna v úvodním kole podpořila zrušení služebního zákona

Poslanci již 29. ledna po téměř osmihodinové debatě podpořili v prvním čtení nahrazení dosavadního služebního zákona novým zákonem o státních zaměstnancích. Vládní koalice chce novou úpravou usnadnit personální změny ve státní správě, zatímco opozice varuje před politizací úřednického aparátu. Návrh na zamítnutí ani na vrácení k dopracování neprošel. Předlohu nyní posoudí sněmovní ústavně-právní výbor ve lhůtě 60 dnů.

Imunitní výbor odložil projednání žádostí o vydání Babiše a Okamury

Mandátový a imunitní výbor Sněmovny posunul vydání doporučení k žádostem o vydání premiéra Babiše (kauza Čapí hnízdo) a předsedy Sněmovny Okamury (kauza plakátů) ke stíhání z plánovaného 3. února na 17. února. Důvodem byla kolize s mimořádnou schůzí o nedůvěře vládě. Babiš se odmítl nechat vydat; očekává se, že koaliční většina 108 hlasů vydání zablokuje. Hlasování celého pléna Sněmovny se předpokládá v první polovině března.

Senát připravuje jednání o pozici ČR před summitem EU

Senát v daném období nepořádal plenární schůzi, 20. schůze byla svolána na 10.-11. února. Na jejím programu bude informace vlády o pozicích ČR pro neformální summit EU 12. února v Alden Biesenu zaměřený na konkurenceschopnost. Senátoři se budou zabývat rovněž tzv. digitálním omnibusem EU zjednodušujícím předpisy o umělé inteligenci a ochraně osobních údajů a návrhem nařízení o nadměrné kapacitě v ocelářství. V průběhu týdne probíhala jednání senátních výborů.

Prezident Pavel požaduje nového kandidáta na ministra životního prostředí

Prezident Petr Pavel se 4. února na Pražském hradě sešel s premiérem Babišem k jednání o sporu s Motoristy. Po schůzce mluvčí prezidenta Vít Kolář oznámil, že Pavel je připraven jmenovat ministra životního prostředí a očekává nový návrh od předsedy vlády. Babiš následně v Římě prohlásil, že na Motoristy nebude tlačit, aby navrhli někoho jiného než Turka, a věc označil za „uzavřenou záležitost“. Politologové hodnotí výsledek sporu jako jednoznačný úspěch prezidenta, podpořený i masovými nedělními demonstracemi na jeho podporu.

Bezpečnostní rada státu řešila armádu a závazky v NATO

Bezpečnostní rada státu za účasti prezidenta Pavla projednala situaci v Armádě ČR a nastavení trajektorie k plnění závazků z haagského summitu NATO. Premiér Babiš po jednání uvedl, že jeho vláda nemá závazek zvyšovat obranné výdaje nad 2 % HDP a ministr obrany Zůna má do konce května předložit novou koncepci armády. BRS vzala na vědomí Akční plán k Národní strategii pro čelení hybridnímu působení na léta 2026–2027. Celkové obranné výdaje na rok 2026 mají činit přibližně 185 miliard korun.

Ústavní soud rozhodne o trestnosti neoprávněné činnosti pro cizí moc

Ústavní soud oznámil, že příští týden vyhlásí nález o návrhu skupiny 24 senátorů na zrušení trestného činu neoprávněné činnosti pro cizí moc. Senátoři považují sporné ustanovení trestního zákoníku za příliš neurčité, obecně formulované a potenciálně zneužitelné. Prezident Pavel k věci poznamenal, že v lednu 2026 byl zadržen člověk podezřelý ze špionáže pro Čínu, což oprávněnost úpravy dokládá. Soudkyní zpravodajkou je Lucie Dolanská Bányaiová; rozhodovalo plénum ústavních soudců.

Ústavní soud zpřísnil výklad odpovědnosti za škodu z provozní činnosti

Ústavní soud 3. února vydal nález týkající se výkladu § 2924 občanského zákoníku o odpovědnosti za škodu způsobenou provozní činností. Konkrétní případ se týkal balíku sena, který se z pole skutálel na silnici a narazil do projíždějícího vozidla; krajský soud v Liberci odpovědnost provozovatele vyloučil s odkazem na působení třetí osoby. Ústavní soud tento výklad označil za ústavně nesouladný a zdůraznil, že soudy nemohou mechanicky aplikovat judikaturu k „starému“ občanskému zákoníku bez zohlednění odlišností nové právní úpravy. Nález má potenciál ovlivnit rozhodovací praxi soudů v oblasti deliktního práva.

Nejvyšší soud potvrdil protiprávnost plošného uchovávání komunikačních dat

Nejvyšší soud zamítl dovolání státu a potvrdil, že česká právní úprava plošného uchovávání provozních a lokalizačních údajů o elektronické komunikaci (tzv. data retention) dlouhodobě porušuje právo EU. Stát je povinen se omluvit novináři Českého rozhlasu Janu Cibulkovi za zásah do práva na soukromí. Senát NS konstatoval, že česká úprava směřuje k preventivnímu a nerozlišujícímu uchovávání údajů prakticky všech uživatelů, což neodpovídá požadavkům unijní legislativy a judikatury Soudního dvora EU. Rozhodnutí představuje silný signál zákonodárci k přijetí nové, cílenější úpravy.

Premiér žádá EU o odklad ETS 2 a jednal v Římě s Meloniou

Předseda vlády Andrej Babiš rozeslal před únorovým neformálním summitem EU dopis evropským lídrům, v němž kritizuje ceny emisních povolenek ETS 1 a požaduje odklad systému ETS 2 (rozšíření na silniční dopravu a vytápění budov) minimálně do roku 2030. Vláda současně 2. února revidovala českou pozici k ETS 2 a schválila podklady pro summit v Alden Biesenu. Babiš 4. února jednal v Římě s italskou premiérkou Giorgiou Meloniou o posílení konkurenceschopnosti EU, migraci a energetice; oba lídři se dohodli na přípravě Akčního plánu spolupráce ČR-Itálie 2026-2030. Na diskusní snídani AK PORTOS 4. února v Praze se experti zaměřili na praktické dopady klíčových evropských legislativních novinek roku 2026, zejména směrnice o transparentnosti odměňování, nového zákona o kybernetické bezpečnosti a nařízení o umělé inteligenci (AI Act).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [10 otázek pro ... Roberta Matase](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Co jsou zaměstnanecké opce a jak funguje jejich zdanění v roce 2026](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)